

1987. 7. - **Tánczenére ébredünk, slágerrel alszunk el.** A popzenei hangkulissza csaknem kitölti a nap huszonnégy óráját.

Mi az ötvenes években, Sopronban a bécsi Rot-Weiss-Rot adót „fogtuk”, és ott hallgattuk a rock and rollt, majd 1960 körül az osztrák tévéből igyekeztünk mindent ellesni a twistelő Chubby Checkeréktől. A magyar tömegközlelési eszközök irányítói elég későn ismerték föl az ifjúsági zene óriási vonzerejét. Könnyűzene korábban is volt, hiszen a rádió gyakran sugárzott tánczenét, operettet, cigányzenét, de az angolszász eredetű pop-rock zene sokáig gyanús és csak tűrt műfajként létezett.

Rock és a rádió

A rockzene helyzetéről Göcsey Zsuzsa zenei szerkesztővel beszélgettünk, aki 1957 óta tekinti magát rádiósnak, ugyanis akkor kezdett el énekelni a Rádió Gyermekkorában. A konzervatórium elvégzése után tíz évig „kül-sőzött”, majd a zenei főosztályra került.

- Az általad szerkesztett műsorok jellegzetesek, könnyen felismerhetők, mert nem a legdivatosabb slágereket, hanem az értékesnek tartott szerzeményeket válogatod.
- Nem szeretem a Modern Talking-féle nagyon megkonstruált zenéket, és soha nem jártam diszkóba, ahol a zenére nem kell figyelni.
- A rádióban hallható sokféle könnyűzene hol készül, és szervezetileg hol helyezkedik el?
- A zenei főosztályon, ahol egy éve a rovatunkból létrejött a könnyűzenei szerkesztőség, a drámai, a jazz, a szimfonikus, a népzenei és más szerkesztőségek mellett.
- Milyennek tartod a rockzene helyzetét a rádió műsorszerkezetében?
- Elégge esetlegesnek, mivel a Kossuth adón nincs szórakoztató zene, s a Petőfi, valamint a Bartók adó könnyűzenére szánt műsoridején osztozunk: a rockzenén kívül népzenevel, operettel, cigányzenével, népszerű komolyzenével és diszkózenével is szórakoztatni kell a hallgatókat. A szűk műsoridő miatt nehezen oldható fel az a dilemma, hogy a sokak által igényelt „könnyebb” vagy az odafigyelést kívánó értékesebb rockzenét sugározzuk-e. A boltok szegényes lemezkínálata mellett a rádió sem mutatja fel kellően a rockzene értékeit, hanem a „könnyebb” dallamok iránti tömeges igényt igyekszik kielégíteni.
- Gondolom, ezért is fogtál bele a Rockújság szerkesztésébe.
- 1982-ben adtam be egy negyedévenkénti műsorra tervet, de akkor nem tartották időszerűnek. 1983-ban indulhatott a kéthavonta másfél-két órás műsor; 1986 óta az igények alapján kéthetenként hallható hatvan percben. Szándékom szerint a Rockújság elsősorban a színvonalas rockzenét kedvelő, és annak társadalmi háttére iránt is érdeklődő közönségnek szól.
- Kezdő zenekarok ostromolják-e a felvételeikkel a szerkesztőséget?
- Igen, és ennek nagyon örülünk, mert nemcsak befutott együtteseknek, hanem nehezen induló vagy peremre szorult zenekaroknak is fórumot kívánunk adni.

Rock és televízió

A tévé óriási hatását a KFT együttes gyors karrierje jól érzékelteti. Ez a korszerű zenét játszó, kitűnő együttes 1981-ben a Kassák klubból a Táncdalfesztivál segítségével a több millió tévéző elé léphetett, és sokak kedvencévé vált. A televízió popzenei boszorkány-konyhájának egyik „séfje” az a Czippán György, aki a hetvenes, nyolcvanas években a sajtóban sokat tett a magyar ifjúsági zene legitimálásáért.

- Kik a kedvenc rockzenészeid?
- Elsősorban Jimmy Handrix-rajongó vagyok, és azt hiszem, hogy körülbelül harminc lemeze található gyűjteményemben, és van néhány videofelvétel is róla.
- Hol a helye a magyar televízióban a pop-rock zenének?
- Nagyon sok műsor „használ” popzenét, de a szórakoztató főosztályon belül a popzenei szerkesztőség csak ilyen műsorokat készít. Ezt a szerkesztőséget február óta én vezetem. A könnyűzene korábban a zenei főosztályhoz tartozott.
- Mi a koncepciója az új szerkesztőségnek?
- Korábban csak a tömegízlésnek megfelelő vegyes műsorok készültek. Most rétegműsorokat is csinálunk. Az elmúlt évben indított új műsorok mellett jelentkezni fog az Örözene című jazz és jazzrock műsor, és a híradóval közösen szeretnénk készíteni egy popzenei híradót is. Tervezünk egy olyan - háttérinformációkat szolgáltató - műsort is, amelyben a popzene társadalmi vonatkozásairól, a dalszövegekről, az érdekszövetségekről és a menedzselésről lenne szó. Reméljük, hogy ezen műsorok népszerűsége fölveszi a versenyt a „vegyes műsorokkal”. A szórakoztató zenén belül olyan muzsikára is szükség van, amely gondolkodásra készítet: nemcsak a lábnak szól, mint a tánczene.
- E mögött azt a törekvést látom, hogy a popzenével befolyást akartok gyakorolni a nézőkre.
- Igen, és ez a dolog nehezebbik része. Ugyanis ki kell elégíteni a sekélyesebb és gyengébb popzene iránti tömeges igényt, hiszen műsoraink elsődleges szerepe a szórakoztatás. A nevelés csak másodlagos, de ha például Hobo és Alen Ginsberg Üvöltés című műsorát sugározzuk, akkor nyilván nemcsak szórakoztatni akarunk.
- Tudjátok-e követni a tömeges igényeket?
- A nézők nagy része Modern Talkingot nézne reggeltől estig. Az ilyen igényeknek - például, hogy helyszíni közvetítésben adjunk Modern Talking-koncertet - nem tudunk és nem is akarunk eleget tenni. Ezzel együtt rajongóik megkapják a részüket, hiszen a Képes nótáknak lesz egy ilyen különkiadása.
- Minden zenekar szeretne képernyőre kerülni, hiszen elsősorban a tévé alkalmas a sztárcsinálásra. Ellenálltok az együttesek „követeléseinek”?
- Nem, és egyáltalán nem is áll szándékunkban. A szereplés egyetlen akadálya, ha nincs az együttesnek képanyaga, koncertfelvétele vagy klipje. Amennyiben valamelyik van, akkor minden további nélkül bekerülhet. Ez a kezdőkre is vonatkozik, ők a Sárga tengeralattjáróban jutnak szóhoz rendszeresen.
- Tudomásom szerint a tévé nem sugározhat olyan felvételt, amelyet az együttesek maguk készítettek.
- Én úgy tudom, hogy ilyen akadály nincs.
- A huszadik heti tévéműsort végigolvasva egyetlen perc popzenét sem találtam...
- Az egy „peches” hét volt. A televízió vezetői egyetértenek azzal az elképzelésünkkel, hogy minden héten legyen popzenei műsor. A kimutatások szerint a mi televízióinkban kevesebb a popzene, mint mondjuk a szlovák vagy a szovjet tévében, hogy nyugati példát ne említsek. A tervek szerint a kettes műsorban több popzenét fogunk sugározni.
- Úgy legyen! **Zétényi Zoltán**